

HELYI TANTERV
ANGOL
ELSŐ IDEGEN NYELV
NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLY

BEVEZETÉS

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 9. § (7) rögzíti, hogy a középiskolákban a kilencedik évfolyamot nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) előzheti meg, feltéve hogy az intézmény megfelel a 20/2012. (VIII. 31.). EMMI rendeletben meghatározott feltételeknek. A rendelet 137. §-a (1-4) alapján nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatás csak abban a középiskolában folytatható, amelyik három egymást követő tanév átlagában teljesíti azt a feltételt, hogy a képzés indítását követő harmadik tanév végéig az első idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamokon tanulók legalább hatvan százaléka a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló, a hivatal által szervezett mérést sikeresen teljesíti. A mérés alól mentesül az a tanuló, akik a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

Amennyiben a tanulók két idegen nyelvet tanulnak, az iskolának a második idegen nyelvből a nyelvi előkészítő évfolyamot követő, a 9–12. évfolyamokon folyó nevelési-oktatási szakaszban az oktatás feltételeit oly módon kell biztosítani, hogy a képzést nyelvi előkészítő évfolyamon kezdő tanulók legalább ötven százaléka a tanulmányok befejezéséig vagy a KER szerinti B2 szintű államilag elismert nyelvvizsgát, vagy a KER szerinti B2 szintű idegennyelvtudásnak megfelelő emelt szintű érettségi vizsgát tegyen. A rendeletben megadott feltételeket először a 2012/2013. tanévben nyelvi előkészítő évfolyammal induló nevelés-oktatásra kell alkalmazni, és a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell, ennek hiányában új NYEK képzést az adott középiskola a következő tanévben nem indíthat.

A nyelvi előkészítő évfolyam, azaz a 9/Ny osztályok (20/2012., 2. § (2) b)) általános céljai megegyeznek az „Idegen nyelvek” kerettantervekben megfogalmazottakkal. Az előkészítő évben biztosított intenzív nyelvtanulás keretében a különböző háttérrel érkező tanulók esélyt kapnak tudásuk összehangolására, a felzárkózásra és az intenzív fejlődésre. A NYEK képzés közvetlen célja, hogy a nyelvi előkészítő évfolyamon a tanulók intenzív nyelvtanulással olyan nyelvtudáshoz jussanak, amely megalapozza a további négy év nyelvtanulását. A tervezéskor figyelembe kell venni azonban, hogy a nyelvi előkészítő évfolyam magas idegen nyelvi óraszámát elsősorban nem arányosan megemelt tananyagmennyiséget jelent, hanem tágabb teret biztosít az elmélyítésre, a gyakorlásra és a szilárd alapok megteremtésére.

A nyelvi előkészítő évfolyam helyi tantervét az Oktatási Minisztérium ajánlásai és a következő szempontok figyelembe vételével készítettük el:

- ◆ egy-egy idegen nyelvet legalább két tanár tanítson minden csoportnak;
- ◆ az idegen nyelv és az informatika tantárgyakon kívül középiskolai tananyagot csak minimális mennyiségben tanítsunk, azt is csak áttételesen, indirekt módon;
- ◆ nem szabad hagyni, hogy az első évben a tanulók elfelejtsék az általános iskolában tanultakat, ezért a kötelező érettségi tantárgyakból (magyar, matematika) szintentartó órákat is be kell iktatni a tantervbe;
- ◆ az idegen nyelv és a számítógép használata jelenjen meg más tantárgyak tanulása során is;
- ◆ a tanulók ismerjenek meg különböző önismereti, tanulásmódszertani eljárásokat;
- ◆ hangsúlyozottan kapjon helyet az iskola, Budapest és környéke, hazánk természeti és művészeti sajátosságainak, nevezetességeinek megismerése;
- ◆ a testnevelés órákon az erő- és állóképesség fejlesztése mellett hangsúlyozottan szerepeljenek a mozgás megszerettetését célzó játékok, gyakorlatok.

A nyelvi előkészítő évfolyamon tehát a következő célokat tűztük ki magunk elé:

- a) használható nyelvtudás minden tanulónál legalább egy idegen nyelvből,
- b) a mindennapok során használható, biztos informatikai ismeretek elsajátítása,
- c) az általános iskolában tanultak elmélyítése,
- d) középiskolai tanulmányok előkészítése,
- e) team munka képességének kialakítása, fejlesztése.

Helyi tanterv

Angol nyelv

1. Célok és feladatok

A tananyag összeállításánál figyelembe vettük az OM ajánlásait a nyelvi előkészítő évfolyamra vonatkozóan. Minden egyes részfeladatot a használható nyelvtudás megszerzésének rendelünk alá. Nagy figyelmet fordítunk a tanulók életkori sajátosságaira és a kulcskompetenciák fejlesztésére. Sok témakör több évfolyam anyagában is szerepel, természetesen bővebb szókinccsel és magasabb nyelvi fokon. A belépő tanulók tudásszintjének különbsége szükségessé teszi a nyelvi alapok tisztázását, ismétlését és a felzárkóztatást is. A nyelvi előkészítő osztályban nagyon sok lehetőségünk van a nyelvtan gyakorlására, szókinccs bővítésére, a témakörök kifejtésére.

FOLYAMATOS BESZÉDKÉSZSÉG KIALAKÍTÁSA

A nyelvtanulás kezdetén a szóbeli nyelvtanítást, a kommunikációt előnyben kell részesíteni. A különböző típusú és témájú nyelvi gyakorlatoknak igen jelentős szerepük van egyes részek automatizáló begyakoroltatásában. Különösen hasznos a nyelvi játékok, gondolkodást fejlesztő nyelvi rejtvények alkalmazása. Hívjuk fel a tanulók figyelmét a nyelvi gondolkodás sajátosságaira, az eltérésekre, amelyek a magyar és az angol nyelv kifejezéseiben mutatkoznak.

INTERKULTURÁLIS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A tanulónak meg kell értenie a más, angol nyelven beszélő országok lakóinak beszédét is. Életkortól, érdeklődéstől függően építsünk a nyelvtanításba memoritereket. A szituációk, mondatmodellek élet-közeliek legyenek, a tanóra menetéhez igazodjanak, de egyidejűleg az iskolán kívüli használatot készítsék elő. A nyelvértést és nyelvi készség kialakítását az angol nyelvű óravezetés elősegíti. A tanulók beszéljenek sokat, még ha szókinccsük szerény is.

SZÉLESKÖRŰ BESZÉDÉRTÉS FEJLESZTÉSE

A cél, hogy a tanuló minél teljesebben értse meg a beszélt nyelvet, ezért fontos szerepet kap a hallásértés gyakorlása. A készség fejlesztéséhez a tanár és a tanulók beszédén kívül különböző audio- és audiovizuális anyagokat használunk a tanítás során. A hallásértési gyakorlatok elsősorban angol anyanyelvű előadótól származó, autentikus beszédet, az életben előforduló szituációt tartalmazzanak. Fontos, hogy már a nyelvtanulás kezdetétől folyamatosan szoktassuk a tanulókat a hallásértés gyakorlására. Ne idegenkedjünk a „nem stúdió-tiszta”, az élet zaját is tartalmazó hanganyagoktól! Ezek az életkornak megfelelően nehezedjenek. Az említett gyakorlatokhoz elengedhetetlenül szükséges minden nyelvtanár számára is - egy jó minőségű kazettás ill. CD-lejátszós magnó.

IRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁS FEJLESZTÉSE

A tanuló ne csak értse az angol szöveget, hanem tudja saját mondanivalóját a maga egyszerűbb módján leírni, képes legyen egy különféle levelek megfogalmazására. A legfontosabb kritérium a mondanivaló érthetősége, a mondatalkotás helyessége.

Kapjanak fontos szerepet a gyakorlásban a feladatlapok: beszédértést vizsgáló, szituációs, valamint nyelvtani tesztek is. Ezek kitöltése alkalmas arra, hogy megvizsgáljuk, milyen szinten sajátították el a nyelvet a tanulók. Ebben többféle módszer áll még rendelkezésünkre, pl. egyéni-, páros és csoportmunka, ami egyúttal a tanulók aktivitását, cselekedtetését, rendszeres munkáját is megköveteli

2. Értékelési és ellenőrzési javaslatok

Az ellenőrzés és értékelés szerepe jelentős az oktatás és nevelés folyamatában, mert fontos a visszajelzés nemcsak a tanár, hanem a tanuló szempontjából is. Ösztönöz a rendszeres munkára, segít az ismeretek, a tudás, a kitűzött cél elérésének mérésében. A tanuló is jelzéseket kap munkájáról, tudásáról a tananyag elsajátításának szintjéről, megtudja, milyen hiányosságai vannak, melyeket pótolnia kell. A tanár is jelzést kap, mely területeken kell még gyakoroltatnia a tanulókat.

Az értékelés legyen mindenképpen tanulóközpontú, segítő célzatú. Ez a feltétele, hogy a nyelveket tanuló diák nagyobb kedvvel folytassa a munkát, tökéletesítse tudását.

Az ellenőrzés sokrétű legyen. Elsődlegesen nagy súlyt kell fektetnünk a szóbeli ellenőrzésre. Lényeges a beszédértés, hallás utáni értés, hiszen a kommunikáció alapvető feltétele, hogy megértsük a másikat. Csak így tudunk kérdésekre válaszolni, partnerünkkel beszélgetést folytatni. Törekedni kell a beszéd, az olvasott szöveg tartalmi megértésére, magyaros, kifejező visszaadására, fordítására, a nyelvhasználat során ugyanis nincs mindig lehetőség szótározásra. A tanulók feltétlenül értsék a szöveg tartalmát egységében. Jó célt szolgálnak az ellenőrzés során a beszédértést vizsgáló feladatlapok, tesztek.

Helyezzünk hangsúlyt az ellenőrzés során a nyelvi, nyelvtani hibák javítására, de az értelmet nem zavaró, apró hibajelenségek különösen a tanulás kezdetén még figyelmen kívül is hagyhatók. Ezeket a későbbiek során sem kell javítani, mert ez sok tanulóban pszichikai gátlást okoz és megakasztja a beszéd folyamatosságát. Tanulóink többségének nem kiemelkedően magas szintű nyelvtudásra van szüksége, hanem a nyelvnek a kommunikáció szintjén való elsajátítására. A jövőben a nyelvvel dolgozóknak, a tudományos életben tevékenykedő leendő szakembereknek legyen azonban lehetőségük - igényüknek megfelelően - irodalmi szintű nyelvismeretek elsajátítására. A nyelvtani feladatlapok, tesztek ezt a célt is szolgálják.

Az ellenőrzés legyen folyamatos, változatos és tervezett. Az egyes egységek végén összefoglaló jelleggel mérjük fel és lehetőleg több készség szerepeljen a vizsgálat középpontjában. A szóbeli számonkérés legyen gyakoribb, mint az írásbeli, de nem kell minden esetben osztályzatot is adni.

Az írásbeli értékelés javasolt formái:

1. röpdolgozat: lehetőleg egyetlen részteljesítmény mérésére,
2. feladatlap: anyagrészek befejezése után,
3. iskolai nagydolgozat: heti óraszámnak megfelelő számú, átfogó jellegű,
4. házi dolgozatok: írásban, pl. olvasmányok alapján,
5. tollbamondás,
6. teszt /feleletválasztós, vagy kiegészítő/,
7. fogalmazás, élménybeszámoló,
8. fordítás,
9. képes feladatok, szituációk adása és ezzel kapcsolatos feladatok.

Tanulói tevékenységek:

1. frontális csoportmunka,
2. csoportmunka: beszédhelyzetek, szerepjátékok, riport, műsor stb.,
3. páros munka: beszédhelyzetek, szituációk,
4. egyéni feladatmegoldások,
5. szótárhasználat,
6. munkafüzet, hangkazetta, CD
7. nyelvi játék, vetélkedő.

3. Általános fejlesztési követelmények

A tanuló tudja használni a tanult nyelvet hétköznapi kommunikációs helyzetekben. Képes legyen az idegen nyelv használatán keresztül új emberi kapcsolatokat létesíteni és ezáltal tudja értékelni más népek kultúráját.

Ismerkedjen meg a célnyelvi ország kultúrájával, civilizációjával, sajátos értékeivel és ezeket sajátjával összehasonlítva a magyar kultúrát is lássa tágabb összefüggésekben.

A nyelvtanulás során kifejlődő alapkészségek tegyék lehetővé számára nyelvtudása továbbfejlesztését, illetve újabb nyelvek elsajátítását.

Szerezzen ismereteket a nyelvek természetéről, hogy ezáltal saját anyanyelvét is tágabb rendszerben tudja szemlélni.

Személyisége gazdagodjon, önbizalma nőjön az idegen nyelven való önkifejezés öröme által.

Nyelvtudása segítse abban, hogy magyarként Európa polgára lehessen.

8. Kommunikációs követelmények a tanulókkal szemben:
  - o tudjon érthetően jó mondatdallammal, ritmussal, hangsúllyal beszélni;
  - o legyen képes az információs szakadék áthidalására;
  - o tudjon személyeket, tárgyakat leírni, eseményeket elmesélni;
  - o tudjon összehasonlításokat végezni;
  - o tudja érzéseit, véleményét kifejezni;
  - o tudjon kérdezni, válaszolni;
  - o tudjon információt kikeresni, kérni és továbbadni;
  - o tudjon magyarázatot kérni;
  - o értse meg az utasításokat, tudja azokat követni, és tudjon utasításokat adni;
  - o tudjon szerepjátékokban részt venni;
  - o tudjon beszélgetést kezdeményezni és fenntartani;
  - o tudjon saját élményeiről, tapasztalatairól beszélgetni.

Angol nyelv

Óraszám: 504 óra (14 óra/hét)

Év eleji felmérés, ismétlés, felzárkóztatás: 40óra

A diákok 5-8 éve, iskolánként különböző heti óraszámokban tanulták a nyelvet. Tudásuk természetesen nem azonos szintű, így az év eleji felmérés után folyamatosan fel kell zárkóztatni a gyengébb tanulókat. Fontos motivációjuk fenntartása, további fejlesztése és az idegen nyelvi megszólalás okozta gátlások tompítása.

Eszközkönyvek, munkafüzetek, szemelvényeket tartalmazó irodalmi segédanyagok, újságok, folyóiratok, audiovizuális eszközök (tv, rádió, magnó, diavetítő),

- ◆ feleletválasztó tesztek, hiányos szövegek, szövegértés-feladatok, íráskészséget fejlesztő és ellenőrző feladatok, képleírás, szituációk, cikkelemzés, szótározási technika fejlesztését segítő feladatok.

Új anyag feldolgozása és gyakorlása: 410 óra

Dolgozatírás, javítás, ellenőrzés: 54 óra

Témakörök

1. Kiejtés – Beszédszándékok – Hallás utáni megértés – Beszéd

Óraszám: 20 + 40 + 40 + 120=220

Tartalom:

a) Kiejtés:

- fonetikus átírás: magánhangzók, kettőshangzók, hármashangzók;
- hanglejtés: mondathangsúlyok, szóhangsúly,
  - ⇒ eldöntendő és kiegészítendő kérdések, hátravetett kérdések,
  - ⇒ rövid válaszok,
  - ⇒ felkiáltó és óhajtó mondatok;
- rövidített-összetett alakok kiejtése;
- betűzés;
- a fonetikus jelek felismerése a szótározásnál.

b) Beszédszándékok:

- utasítások adása;
- kérés és megerősítés;
- egyetértés, vélemény nyilvánítás, ellenvélemény;
- tanácsadás, ajánlás;
- személyes adatok kérdezése;
- múltbeli szokások, események elmondása;
- kötelesség kifejezése;
- helyek, események, személyek meghatározása, leírása;
- érzelmek, állapotok leírása, kifejezése;
- beszámoló közelmúltbeli eseményekről;
- események elmagyarázása, részletek leírása;
- részletes információ adása;
- reagálás egyéni véleményekre;
- feltételezések a közeljövőre;
- érdeklődés-eligazítás.

c) Hallás utáni megértés 2-5 perces szöveg háromszori meghallgatása után:

- Szövegek kiegészítése
- Téma-cím meghatározása
- Részletek meghatározása
- Információk megkeresése
- Kulcs-információ megtalálása

- Információ kiegészítése
- Szövegösszefüggések megkeresése
- A beszélők szándékának meghatározása
- Utasítások követése, táblázat kitöltése
- Telefonüzenet átvétele
- Kép meghatározása
- Események sorba állítása
- Fő gondolatok meghatározása
- Szöveg-kép összeillesztése
- Összefoglalás, újra elmondás

d) Beszéd:

- Vita-véleményalkotás, véleménykérés párbeszéd formában
  - ⇒ Amerikai és brit angol
  - ⇒ Sportok-játékok
  - ⇒ Környezetvédelem
  - ⇒ Utazás
  - ⇒ Vásárlás piacon
  - ⇒ Állatok-háziállat, vadállat, kedvtelésből tartott
  - ⇒ Változások a környezetünkben, az országban
  - ⇒ Étrend-egészséges életmód
  - ⇒ Félelmek-aggodalmak kamaszkorban
  - ⇒ Szórakozás
  - ⇒ Érdeklődés-hobbik
  - ⇒ Egészség
  - ⇒ Tudomány és technika
  - ⇒ Barát-barátság
- Szerepjátás-rolé-playing:
  - ⇒ Interjúkészítés egy sportolóval
  - ⇒ Egy történet szereplőjének eljátszása
- Elbeszélés, összefüggő narratíva
- Kulcsszavak segítségével egy történet újra elmondása
- Rövid, humoros történet, vicc
- Elkezdett történet folytatása
- Történet befejezése
- Fiktív és valóságos történet elmesélése

2. Nyelvtan:

Óraszám: 100

Tartalom:

- Igeidők (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Future Simple);
- Szenvedő szerkezet;
- Független beszéd;
- Feltételes mód;
- Question tags;

- Segédigék;
- Used to;
- Érzékelést kifejező igék;
- Időhatározói és vonatkozó mellékmondatok.

3. Szókincs:

<i>Óraszám: 100</i>

Tartalom:

- sport és sportfelszerelések,
- környezetvédelem, veszélyeztetett fajok,
- idiómák,
- ételek,
- érzelmek,
- phrasal verbs,
- épületek,
- diáknyelv,
- hírek, újságok,
- betegségek,
- művészetek,
- tantárgyak, iskola,
- foglalkozások,
- telefonálás,
- bűncselekmények,
- szóképzés.

4. Olvasás:

<i>Óraszám: 42</i>

Tartalom:

- témameghatározás,
- információk megkeresése,
- szövegek párosítása képekkel,
- szavak párosítása meghatározásokkal,
- kérdőívek kitöltése,
- gyors olvasás – globális megértés,
- részletek keresése,
- szavak jelentésének meghatározása szövegkörnyezet alapján,
- szövegek kiegészítése,
- szövegről való előzetes elképzelések képek alapján,
- szövegek rövid összefoglalása.

5. Írás:

<i>Óraszám: 42</i>

Tartalom:

- hirdetések írása,
- versenyre való felhívás írása,
- újságcikk írása,

- fogalmazások írása (sport, autó, kedvenc étel, életstílus, barátság stb.),
- levélírás,
- történetek leírása, prospektus készítése
- plakátok, poszterek készítése a különböző témakörökből

Ajánlott könyvek jegyzéke:

Tankönyvek:

- 1.: New English File Pre-intermediate
- 2, New English File Intermediate
- 3, Into Europe: Reading
- 4, Into Europe: Listening
- 5, Into Europe: Speaking
- 6, Into Europe: Writing
- 7, Live English Grammar Pre-intermediate and Intermediate
- 8, Traveller
- 9, 888 Questions and answers
- 10, 1000 Questions and answers
- 11, A diákok által választott irodalmi mű(Graded Readers) feldolgozása (homereading)
12. FCE Listening and Speaking Skills